

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Броварського міськрайонного суду Київської області

20.02.2026

м. Київ, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 20.02.2026 групою НПМ здійснено відвідування Броварського міськрайонного суду Київської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Оладов Сергій Андрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Самойленко Тетяна Володимирівна – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Київській області та місті Києві;

Ковальов Олександр Юрійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Луференко Владислав Олександрович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Троян Вікторія Володимирівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Сербін Даніл Андрійович – представник громадської організації.

Загальна інформація.

Суд розташований за адресою: Київська обл., м. Бровари, вул. Грушевського, буд. 2.

Штатна чисельність суддів – 23 посади, фактично здійснюють правосуддя 10 суддів.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» районний суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, визначеному чинним законодавством, суд розглядає цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення.

В будівлі суду облаштовано два входи – основний (центральний) зі сторони та службовий (конвойний) входом з двору будівлі (фото 1, 2).

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 3, 4).

На пропускних пунктах наявні аптечки для надання першої допомоги, які укомплектовані необхідними медичними засобами та препаратами, що відповідають актуальним термінам придатності.

Для розгляду кримінальних справ у приміщенні суду облаштовано 3 зали судових засідань, які розташовані на цокольному та першому поверхах.

Усі зали судових засідань обладнані загородженнями із органічного скла. На дверях зазначених огорожень обладнані оглядові віконця. Лави для розміщення затриманих та осіб, узятих під варту, прикріплені до підлоги (фото 5,6).

Приміщення для конвою і утримання затриманих та осіб, які тримаються під вартою, розташоване в підвальному приміщенні в якому облаштовано туалет для особового складу конвою/обвинувачених (підсудних), 3 камери для тримання обвинувачених (підсудних), засуджених.

Камери для тримання обвинувачених (підсудних), засуджених, оснащені металевими дверима з замками камерного типу. Двері камер у конвойному приміщенні обладнані пристроями, що обмежують їх відчинення, звужуючи прохід для заарештованих. Лави для розміщення затриманих та осіб, узятих під варту, прикріплені до стіни.

Під час відвідування приміщень суду обвинувачені, підсудні (засуджені) у суді не перебували. Установлено інформаційні стенди. У суді також наявні аптечки для надання домедичної допомоги.

Маршрут конвоювання до залів судових засідань проходить коридором загального користування. Звільнення маршрутів конвоювання від сторонніх осіб забезпечується підрозділом конвою.

Попередні зауваження:

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 06.04.2021.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ надано наступні рекомендації:

опрацювати питання щодо забезпечення у суді необхідної кількості камер для тримання обвинувачених (підсудних), засуджених з розрахунку не менше, ніж 4 м² на особу, передбачивши щонайменше три камери на кожен залу судових засідань для розгляду кримінальних справ;

облаштувати приміщення для підсудних (засуджених), кімнатою для роботи адвоката з підсудними (засудженими);

створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

Рекомендації надані за результатами попереднього відвідування не виконані.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Вимогами пункту 6.5.2 Державних будівельних норм В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010)

передбачено, що в кожному приміщенні суду камери для підсудних слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ. Тобто, у суді, де розташовано 3 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано 9 камер. Натомість у суді обладнано лише 3 камери для тримання підсудних, що може порушувати вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб котрим заборонено спілкування між собою.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

2. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68, у приміщенні суду відсутній ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камер до залів судових засідань для розгляду кримінальних справ (крім залів судових засідань №101 та №105), у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступними для третіх осіб коридорами.

3. У порушення Кодексу цивільного захисту України в суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

4. Встановлено порушення Правил експлуатації та типові норми належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15 січня 2018 року № 25, а також ДСТУ 4297-2004 «Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», а саме, у камерних приміщеннях для підсудних (засуджених) розміщені вогнегасники, термін яких закінчився (фото 7).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

5. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН Суди, будівлі суду не обладнані кімнатами для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на захист.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху.

Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поведіння.

Порушення прав осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України).

6. Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Так, у порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарні вузли у приміщенні суду не пристосовані для користування маломобільними групами населення через неможливість потрапляння людини на кріслі колісному до приміщень (фото 8).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Київській області, Броварському міськрайонному суду Київської області відповідно до їх компетенцій вжити заходів щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини:

1. Опрацювати питання щодо облаштування у суді камери для підсудних (засуджених) площею не менш ніж 4 м² виходячи з розрахунку три камери на один зал судових засідань для розгляду кримінальних справ, приміщення конвою і санітарні вузли;

2. Опрацювати питання щодо забезпечення у суді ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до зали судових засідань;

3. Опрацювати питання щодо облаштування у будівлі суду найпростішого укриття;

4. Опрацювати питання щодо проведення технічного огляду, обслуговування та перезрядки вогнегасників;

5. Вжити заходів щодо обладнання кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими) згідно встановлених стандартів.

6. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду;

Додаток: фототаблиця на 2 арк.

Керівник групи НПМ:

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Сергій ОЛАДОВ

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

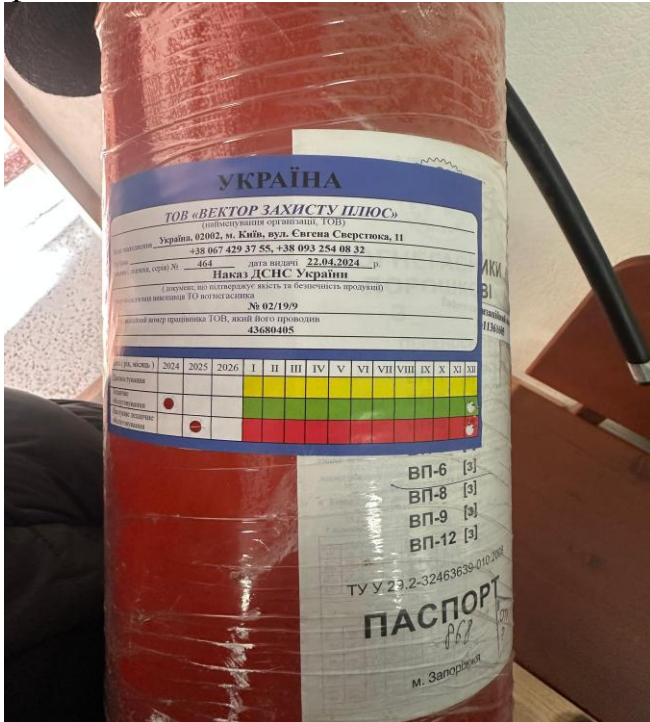

фото 8

Фототаблицю склав:

**Головний спеціаліст Відділу
 сприяння роботі регіональних
 представництв Секретаріату
 Уповноваженого Верховної Ради
 України з прав людини**

Сергій ОЛАДОВ